

REDACTIUNEA.
Administraţiunea şi Tipografia,
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorile nefranseze nu
sunt primite. Manuscrisurile
nu se retrimit.
SEBRATE se primesc la AD-
MINISTRAŢIUNEA în Braşov şi la
amatorilor Birourilor de anunţuri:
la Viena: M. Duker Nachf.,
Max. Augenthaler & Emmerich Lesner,
Moritz Schatzky, Rudolf Weiss,
Uppelka Nachf., Anton Uppelka.
la Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ektor Bernat, in Ham-
burg: Marotyl & Liebmann.
PREŢUL INSERTIUNILOR: o se-
ză garmond pe o colónă 6 or.
— Publicări mai dese după
tarifă si învoială.
RECLAME pe pagina a 8. a o
ziă 10 or. s'eu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

GAZETA iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franco, pe şase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din întru şi din
afară şi la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe şase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. s'eu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât şi insertiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 249.

Braşov, Joi-Vineri 10 (23) Noemvrie.

1900.

Desbaterile în „Reichstag“.

De o importanță deosebită au fost desbaterile din zilele de Luni și Marți în parlamentul german. Pentru prima oară avea să se prezenteze noul cancelar german, contele de Bülow înaintea parlamentului. Acesta avea să o facă tocmai atunci, când se cerea să împlinescă o grea problemă: să justifice politica chineză a guvernului german și să caute a împăca parlamentul, a cărui drept de încuviințare a cheltuelilor a fost desconsiderat.

S'au cheltuit 200 de milioane de mărci pentru expedițiunea germană în China, fără ca „Reichstag“-ul să fi fost conchemat la timp să voteze aceste cheltueli. Din cauza acesteia se credea, că guvernul va întâmpina furtunoasă opozițiune în parlament. Contelui Bülow însă i-a succedat să preîntîmpine furtuna și să paralizeze efectele ei stricaciōse printr'o vorbire strălucită, în care, apărând cu dibăciă politica chineză a guvernului, a recunoscut greșela sa față cu parlamentul. A ținut adecă, că e gata a introduce cuvîntul „îndemnitare“ în proiectul, prin care se cere în cuviințarea ulterioară a cheltuelilor pentru expedițiunea chineză, și a promis tot-odată, că va respecta necondiționat dreptul constituțional al parlamentului de a vota toate cheltuelile cât timp va fi cancelar.

Astfel Bülow și-au știut câștiga aprobarea majorității parlamentului și șefii părtilor opoziționale, deși au criticat cum se cuvenea procedura guvernului, totuși au tratat pe noul cancelar cu multă cruțare, ba au fost icî-colo chiar amabili față cu el.

Mai mult decît întrelăsarea guvernului în gestiunea încuviințării cheltuelilor expedițiunei, au fost însă criticate de șefii opozițiunei vorbirile împărătesci, s'eu cum le mai numiră, „improvisațiunile oratorice“ ale lui Wilhelm al II-lea, „care produc o perturbare în raporturile dintre corōnă și consilierii ei responsabili“. Purtătorul corōnei își manifestă voința sa și caută a și-o valida adeseori prin enunțatiunile sale pline de temperament astfel, încât printr'asta suferă mult autoritatea bărbaților dela cărma afacerilor statului, căci opiniunea publică este supusă la nise surprinderi de cari ei înșiși nu-și pot da s'eu. Astfel au surprins tare mai multe vorbirii împărătesci și îndeosebi aceea dela Bremerhaven, când cu plecarea voluntarilor în China.

Și această critică, de care vorbim, s'a făcut c'o ore-care moderată, deși nu fără asprime și amărăciune, din partea șefului partidei din centru Lieber și a conducătorului partidei progresiste Richter. Numai vorbitorul social-democratic Bebel a lansat atacuri vehemente și pătimașe, ceea-ce din partea acesta nici că a surprins.

În genere discusiunile fac impresiunea, că în parlamentul german domnesce un spirit de francheță bār-

bătescă, care nu pōte să-i facă decît numai onōre. Dintre toți oratorii cari au avut bārbația de a critica vorbirile împărătesci din punctul de vedere mai înalt al autorității constituționale, de care trebuie să fiă gelōsă reprezentanța națiunei germane chiar și față cu demnitorul, s'a distins progresistul Richter. În mijlocul atenziunei încordate a deputaților și a publicului, care a luat parte la ședință, Richter s'a încercat a dovedi, că parlamentul este în drept și dator chiar a critica discursurile împăratului.

Actualul monarch, dîse el, caută prin vorbirile sale a face dispozițiune pentru ceea-ce află de bine, și noi, reprezentanța poporului, să tăcem? Aceste vorbirii merg la adresa marei publicități, apar în fōia oficială, conțin atacuri în contra diferitelor partide, câte-odată chiar și în contra majorității parlamentului. Și noi totuși să tăcem?

Monarchul, adause Richter, înainte de-a ține astfel de vorbiri, ar trebui să se înțeleagă asupra cuprinsului și a formei lor cu miniștrii responsabili, căci ori cît de mare capacitate de muncă ar desfășura monarchul, viața publică este adi atît de multicoloră, încât nu există om, care să pōtă s'o aibă înainte ochilor în totalitatea ei. Un monarch, care totdeuna trăesce într'un cerc restrîns de persoane, cari nu sunt chemate a manifesta față de el o părere de sine stătătoare, este ușor sedus — dîse Richter — de-a privi de opiniune publică ceea-ce este tocmai contrarul. El crede, că deși miniștrii n'au cunoscînță în parte de astfel de enunțatiuni ale monarchului, ei sunt responsabili pentru ele; și decă nu vor să răspundă, trebuie să-și dea demisiunea după o astfel de cuvîntare.

Richter a criticat mai ales discursul dela Bremerhaven, în care s'au amintit „Hunii“ și s'a dîs „pardon nu se dă“. El arată, că de-o parte parola acesta a causat execuțiunile în masă de cătră trupele germane din China, de altă parte ea a fost desavuată prin aceea, că împăratul german a intrat în tratări diplomatice cu împăratul Chinei și a asigurat pe acesta, că decă se va reîntorcel la Peking, va fi tratat cu toate onorurile ce i-se cuvin.

Din norocire—esclamă Richter, împăratul nostru a fost cruțat de a lăsa să se prezenteze arma înainte aceluiasi împărat, la ai cărui soldați n'a voit să le dea pardon!

Cancelarul Bülow a apērat în mod dibaci discursul împăratului dela Bremerhaven dicēnd, că s'a ținut într'un moment, când se credea, că toți Europeii închiși în Peking au fost omorîți; atunci împăratul a vorbit ca soldat, er nu ca diplomat. Bülow adause însă cu conștiință de sine: „Voiu îngrijii eu ca printr'asta diplomația să nu piēdă nimic“.

Mișcări electorale în Austria.

Slovenii naționalisti catolici din Carintia în proclamația dată din incidentul alegerilor pretind sufragiu universal și egal; declară, că deputații lor vor sta în serviciul ideii de stat austriac și doresc, ca constituția austriacă să fiă pusă în calea sa normală.

Partida progresistă germană din Boemia în proclamațiunea sa vorbesce de stările critice politice interne, sub cari suferă într'egă viața economică, pe când, dîce, în alte state ale Europei cultura spirituală și materială prosperază puternic. Răspunderea pentru acestea privesce guvernul, dîce proclamația, cari cu politica lor nenorocită au strîmțat germanismul și au protegiat pretensiunile altor seminții de popōră. Poporul german și acum și în viitor se va opune cu energiă tuturor încercărilor, cari tind să câștige independența Boemiei, s'eu să sfășie statul.

Partida germană progresistă e convinsă, că ridicarea limbii germane la limbă de stat și fermurirea naționalităților e mijloc potrivit pentru a face, ca în provinciă și în stat din nou raporturile să fiă în ordine. În fine declară, că partida va sprijini numai acel guvern, care va promova în același timp libera dezvoltare a statului și a vieții popōrelor.

Impresiuni dela Curtea cu juri.

Cetim în „Timpul“ de Miercuri:

... Impresiunile, pe cari le-am cules din desbaterile procesului ce se desfășură înaintea Curții cu jurați contra crimelor bulgare, au atenuat mult scepticismul de care începusem a fi cuprins în privința superiorității nēmului românesc față cu vecinii noștri de peste Dunăre. O simplă ochire aruncată asupra celor, cari stau pe banca acusaților, este îndestulătoare pentru a căpeta această impresiune din capul locului.

Veți nise fisiomii crude și sēlbactice, cari pōrtă sigilul criminalității; un Lombroso ar avē privilegiu de a face asupra acestor tipuri nise studii interesante. Din atitudinea, din răspunsurile lor nu reese nici o licărire a unui simțēmēt mai înalt. Ei au comis crimele pentru cari au fost aduși la bara justiției și le mărturisesc cu un cinism revoltător.

Atât uneltele hipnotisate și complicitii prezenti, cât și autorii intelectuali, cari stau departe de lovitura legii, apar ca nise făcōtori de rele ordinari, ca nise figuri patibulare, care nu-ți inspiră nici milă, nici admirația, ci dispreț și repulsiune.

Unul din asasinii, Dimitroff, și-a pus în cap de a face pe Erostratul și revine asupra declarațiunilor făcute la instrucția; el negă, că ar fi avut complici s'eu inspiratori, dēr negațiunile sale sunt atît destângace, dovedile cari s'au adunat în contra lui atît de sdrobitore, încât nu mai rămâne nici o îndoială în privința faptului, că a fost un instrument, că alții iau pus în mână arma ucigătoare. Cu toate acestea din punctul de vedere moral, tot Dimitroff arată puțin caracter, în mijlocul perversității brutale, care este fondul firei sale. Ceilalți sunt s'eu trădători, s'eu venali, s'eu uneltele ale momentului.

Și când te gîndesci că, cu nise asemenea omenii cari întrebunțază între mijlocele lor de propagandă asasinatul, furtul

cu efracțiune, șantagiul, cari au ca argumente și mijloc de convingere revolverul și toporul, când te gîndesci, că o asemenea asociația de criminali este privită în Bulgaria ca o adunare de patrioți, ca nise eroi ai cauzei naționale, te întrebă fără vōiă: Este ore ou puțință ca un popor, care nisesce la civilizația, care pretinde a lua parte la o operă culturală în Peninsula Balcanică, să facă cauză comună, să se delare solidar cu nise asemenea făcōtori de rele? Cuvîntul „patriotism“, iubirea de neam și de țeră, să fie ore coborite atît de jos, încât să pōtă sluji de imbold pentru comiterea a tot felul de crime de drept comun?

Nu! Nu o putem crede; nu putem admite ca un popor creștin, care este înzestrat cu multe însușiri, care trebuie să fi învățat multe la școala nefericirii, să-și uite demnitatea pînă a susține și a glorifia ast-fel de procediminte, ce l'ar face neaptea trăi în familia națiunilor civilizate.

În fața unor ast-fel de acusați, vedem cu o mândrie nespusă cum justiția noastră se ridică la o înălțime, care nu va lipsi de a face o adēncă impresiune.

Cestiunea chineză în parlamentul german.

În ședința dela 19 Noemvrie a parlamentului central din Berlin, noul cancelar de Bülow a rostit un discurs important despre China și despre politica chineză a Germaniei.

A început prin a declara, că de astădată nu voesce să spună ceva, ce ar influința nefavorabil asupra intențiunilor comune ale puterilor în China. Arată însă, că atît Germania, cât și celelalte puteri n'au prevēdit criza chineză. Imperiul a luat îndată mēsurī de precauțiune, a trimis trupe de apărare și pōte a făcut mai mult, decăt i-s'ar fi cerut. „C'o modestiă proverbială noi ni-am impus răbdare mai mare decăt toate puterile, pînă la uciderea misiōnarilor noștri din Santung. Numai în urma influenței, ce au avut'o evenimentele din China, am intervenit, dēr și atunci într'un mod, care n'a primejduit nici direct, nici indirect pacea.“

Noi față cu China stăm pe baza tratatelor internaționale încheiate cu ea și totdeuna i-am fost amici și binevoitori, ca d. e. în 1895, când China era în mână Japoniei învingătoare. Noi stăm în China pe baza propriei apărări îndreptățite, căci nu voim să stricăm interesul altor puteri, dēr tot-odată voim să ne apărăm drepturile noastre. În urma administrației desolate în China mișcarea Boxerilor s'a întins liber. Guvernul chinez a fost față de reprezentanții guvernelor streine de-o atitudine dubie și prin aceea, că a suferit uciderea mișelōscă a baronului Ketteler, el a vătēmat dreptul internațional și demnitatea națională a poporului german. În aceeași situațiune s'au aflat și alte puteri și ele încā au fost silite a-și lua refugiu la aceleași mijloce de apărare.

Ceea-ce vrem noi Germanii, nu este o eventură politică, ci scutirea intereselor și drepturilor noastre, cum se recere dela un popor mare. Noi nu facem răboi de cucerire. Vrem numai pedepsirea faptelor monstruōse și garantarea stărilor normale. Vrem ca Germania în mijlocul acesteia mișcări să-și garanteze influența, ce i-se convine, și vrem ca din aceea ce se pōte căș-

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.20
Renta de corone ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.65
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.75
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.—
Renta de argint austr.	98.25
Renta de hârtie austr.	97.95
Renta de aur austr.	115.20
Losuri din 1860.	133.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.92
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	672.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	661.—

Napoleoniori.	19.20
Mărci imperiale germane	117.70
London vista.	240.65
Paris vista	95.87 1/2
Rente de corone austr. 4%	98.40
Note italiene	90.75

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Novembre. 1900.

Bancnota rom. Cump.	18.96	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.88
Napoleoniori. Cump.	19.12	Vënd.	19.18
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Busesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	117.60	Vënd.	117.68
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Sz. 534, 535—1900.

bvêgrh.

Arverési hirdetmény

Alulirt bírósági végrehajtó az 1831 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zernesti kir. járásbírószág 1900 évi Sp. 525/4 és 527/3 számú végzése következtében Puscariu Jozsef brassói ügyvéd által képviselt Parsimonia takaréks és hitel intézet és társai javára Ternovean Iosif Ion és társai Ó-toháni lakó-ok ellen ösz. 239 kor. 68 fil. s jár. erejéig 1900 évi October hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 603 kor. 60 fillre becsült következő ingóságok u. m. tehének, termények, házi bútorok, pénzkövetelés, stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbírószág 1900. évi V. 309/2 és 310/2 számú végzése folytán 239 kor. 68 fil. tőkekövetelés, ennek és pedig 180 kor. után 1900 évi január hó 13 napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 200 kor. 15 fillben bíróilag már megállapított költségek erejéig Ó-Tohánban Ternovean Iosif Ion, Ternovean G. G. Stanca és Popa sz. I. Nicolae házában leendő eszközzésére 1900. évi November hó 29-ik napjának d. e. II órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1831. évi LX. t. cz. 107. és 108. § sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1831. évi LX. t. cz. 102 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten 1900 évi November hó 16-ik napján.

Huszár Vilmos,
kir. bírósági végrehajtó.

1162.1—1

Medalia de aur Paris grupa XVII.
de argint Paris grupa XIII.

Pentru

SESONUL de TÔMNĂ și IARNĂ

Recomandăm On. public renumitele năstre fabricate. recunoscute ca fôrte solide, și anume: pentru

Costume, Pardiseuri, Stofe pentru paltone

fôrte moderne.

Stofe de uniforme pentru oficeri și amploiati. Postavuri și Loden, pentru sport, economi și agricult.

Pleduri pentru bărbați, Plapome și Covore.

Ne rugăm de o cercetare numărôsă.

Wilhelm Scherg & C-ie

fabrica de postav, Brașov.

Membru al Juriului în 1885 și 1896 la Budapesta.

AVIS.

Am deschis Salonul de frizat.

Intrarea lângă Restaurantul Gabel.

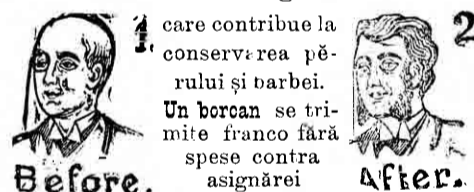
Fischler J.

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciureu și
la Eremias Nepoții.

Cel mai bun mijloc de a nu cădea
părul sêu a încărungi fără vreme este

Tannochininpomade

a Doctorului Iosef Kriegl
veritabilă englezescă,

de 3 Corone.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.
Asignarea prețului sê se adreseze la:

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
— Cumpărătorilor En gros, rabat mai mare. —

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Brașov

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușin) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. sêra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la orele 11 a. m.
- III. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușin).

Dela Brașov la Kezd. Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad, Ciuc-Szereda, la ora 3-20 min. năptea.
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia T șnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușin la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 10-25 min. sêra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- II. Trenul pers., la ora 9-27 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la ora 5.— min. dim. (cate circula numai Vinerea dela Predeal.

Dela Kezd.-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de pers. la ora 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la ora 6-48 m. sêra (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu):

- I. Trenul mixt la ora 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la ora 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6-48 min. sêra

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subserierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbice la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bête femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.— Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fôrte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urinări de rēcălă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodel cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterca principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite sê se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremias Nepoții, Teusch & Tartier.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, sê binevoiescă a srece adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.